

De Fransche Overheersching.

onbepaalde macht, maar volgens de instructiën van Napoleon.

Zijn secretaris was Mr. A. J. J. H. Verheijen, voormalig eerste secretaris van het Kabinet van Koning Lodewijk. De rechterhand van den Prins Stedehouder was de Intendant van Binnenlandsche Zaken, Baron d'Alphonse, een bekwaam, welwillend, onpartijdig staatsman *). Om ons land te leeren kennen ondernam deze, daartoe bij ministeriële beschikking gemachtigd, reeds in 1811 een uitgebreide inspectiereis. Zijn hierover omvangrijk opgemaakt rapport betreffende onze instellingen, zeden en gewoonten heette „Aperçu sur la Hollande”, dat in het Rijksarchief te 's Gravenhage berust en meermalen door ons geraadpleegd werd †).

Tot de meest invloedrijke ambtenaren van het toenmalig bestuur behoorden de prefecten De Celles en De Stassart, beiden Belgen van geboorte. Voor deze heeren in ons land kwamen, waren zij reeds in verschillende staatsbetrekkingen werkzaam geweest. Zij waren zeer eerezuchtig, verknochte dienaren van den Keizer en spreidden een groote werkkraft ten toon. Voor armenzorg en tegen bedelarij ijverden zij niet alleen, maar ook voor de hygiëne, de vaccine, de aanmoediging der hennepcultuur en het aankweken van beetwortelen tot het bereiden van suiker en siroop uit deze plant.

Laat het ons vergund zijn een wijle stil te staan bij deze figuren, die feitelijk meer gezag bezaten dan de oude heer Lebrun.

Antoine Philippe Fiacre Ghislain de Vischer graaf de Celles werd door Napoleon bij decreet van 13 December 1810 benoemd tot prefect van het Departement der Zuiderzee met standplaats Amsterdam, — tegelijk met de andere prefecten — omdat hij in hem meende de persoon te zien ter bereiking van zijn oogmerken jegens Holland. Eerst den 11^{den} Februari van het volgend jaar verscheen hij in Frankrijks derde hoofd-

*) Had, volgens de Amsterdamsche Almanak van 1813, zijn woning te Amsterdam op de Kloveniersburgwal No. 109 en zijn Bureau eveneens aldaar No. 112.

†) Het werd voor het meerendeel uitgegeven door het Centraal Bureau voor de Statistiek onder den titel: „Eenige hoofdstukken uit het Aperçu sur la Hollande”, 's Gravenhage 1900. 4°.

stad tot aanvaarding van zijn ambt dat was waargenomen door den gewezen landdrost Van Styrum en nam zijn intrek in de Doelenstraat aldaar *).

Waar een ieder recht deed wedervaren aan zijn werkkraft en administratieve kennis was de hardvochtige wijze waarop hij kon optreden — men denke slechts aan de oproeping der Garde d'honneur — oorzaak dat hem haat ten deel viel.

In 1821 benoemden zijn Zuid-Brabantsche landgenooten hem tot lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, waarin hij zich beurtelings voor en tegen de Nederlandsche regeering verklaard heeft. Na de Belgische omwenteling moet hij Fransch staatsburger zijn geworden. Althans in het journaal van maarschalk De Castellane komt daarover voor: 14 mars 1832. „J'ai diné chez la duchesse de Vicene, il y avait à ce diner... le comte De Celles; ce dernier voulant en finir avec la Belgique s'est fait naturaliser Français.” †)

Zijn collega Goswin Joseph Augustin Baron de Stassart de Corioul zag zich benoemd tot prefect van het Departement der Monden van de Maas met 's Gravenhage als standplaats. Den 16^{den} Februari 1811 kwam hij te 's Gravenhage aan ter aanvaarding van zijn nieuw ambt, dat was waargenomen door den gewezen landdrost Hultman en nam zijn intrek in het „Hardsteenen Huis” in het Voorhout, thans de Koninklijke Bibliotheek. Deze staatsdienaar moge iemand met groote werkkraft geweest zijn, echter zijn grootste gebrek was dat hij spoedig in drift ontstak en dan in hooge mate onhebbelijk kon wezen tot dengene die hem den voet dwars wilde zetten. Hij was vol ambitie en eigenliefde, maar een „brouillon”. Hij wist zich door zijn ijver voor sommige takken van nijverheid, door belangstelling in kunsten en wetenschappen en vooral in het onderwijs een vrij goeden naam te verwerven.

Op een spoedige afdoening der aanhangige zaken was hij gesteld en in de meeste zijner

*) Het huisnummer was, volgens de Almanak van Amsterdam van 1813, 9, dat van zijn Bureau 4. De sous-prefecture was aan den Amstel bij de Halve Maansteeg No. 129.

†) Tome II. p. 496.